

for den Grundtanke, at, naar en Embedsmand afflediges i en saadan Alder og i Besiddelse af en saadan Vegenkraft, at han vil være i Stand til at fyldestgjøre i andre Embeder, der da indenfor en vis Grænse kan være en naturlig Opfordring til at paalægge ham en Forpligtelse ogsaa at paatage sig et saadant. Men det synes mig, at den Form, som Tanken her har faaet, er i den Grad trykkelige og vil kunne misbruges i saa høj en Grad, at det vil være særdeles betænkeligt for nogen Mand at indlade sig paa en saadan Forpligtelse. Det synes mig at være en meget trykkende Bestemmelse, at en Mand, som, efter at have paataget sig en Forpligtelse til at besørge et vist Embede efter bedste Evne, imod sin Villie og af ham utilregnelige Aarsager afflediges derfra, kun skal kunne opnåa den sædvanlige Pension under det Vilkaar, at han for hele sin Livstid paatager sig den Forpligtelse at staa til Raadighed og at modtage Ansættelse, ikke i et Embede, som han selv attraar eller finder passende for sig, men i et Embede, som andre Mænd finde kunde være passende for ham. — Jeg antager herefter, at det vistnok vil erkjendes, at de Bestemmelser, som i saa Henseende findes i § 5, i ethvert Tilfælde maa undergaa en ganske væsentlig Forandring. Men dertil kommer endnu, at der er blevet indsat en lille Bestemmelse i § 5, som gjør de omtalte Forrifter endnu haardere, nemlig, at naar en Embedsmand afflediges paa Grund af Alder, skal det kun kunne ske under de noget bedre Vilkaar, som denne berettiger til, forsaavidt som Embedsmanden i det Mindste er 65 Aar gammel. Nu vil det jo erindres, at vi have faaet et Par Konventions- og Organisationslove, som for visse vigtige Embedsklasser fastsatte en Afgang paa Grund af Alder meget tidligere end ved det 65de Aar. En Kapitain i Hæren eller Flaaden afgaar saaledes fra sit Embede paa Grund af Alder, naar han er 55 Aar gammel. Men han skal altsaa efter Bestemmelserne i § 5 kun have den Pension, som den deri opførte Skala tillægger ham, i det Tilfælde, at han paatager sig en Forpligtelse til at lade sig ansætte i den Embedsstilling, som Finansministeren senere maatte finde, at han

kan ansætte ham i. Da jeg tvivler paa, at en Mand, der har nogen levende Følelse af det Ansvar, som han paatager sig ved at gaa ind i Statstjenesten, vil overtage en saa ubegrænset Forpligtelse, kan jeg ikke negte, at den omtalte Bestemmelse for mig staar som omtrent ensbetydende med, at man kun vil give de paagældende Mænd — for hvem det ofte er yderst haardt at blive afflediget efter en maasse meget hæderlig Tørbane i Statens Tjeneste i en Alder af 55 Aar, i hvilken Alder der kun er ringe Udsigt for dem til ad privat Veie at bryde sig en ny Bane i Livet — en Pension, der er saa meget mindre end den, der følger af Lovreglen i § 5, som det fastsættes i det herhenhørende senere Stykke af § 5. Jeg haaber, at det høie Thing vil finde, at de Betænkkeligheder, som jeg her har fremhævet, have en ikke ringe Vægt, og at det virkelig vilde være særdeles betænkeligt netop for hele den Ordning af Statstjenesten, som paa Grundlovens Basis er opbygget ved Pensionslovene af 1851 og 1858, om man uforandret vilde vedtage de Forslag, som jeg her har skildret.

Jeg skal endnu kun kortelig henlede Opmærksomheden paa nogle Bestemmelser i de øvrige Paragrafer. — I § 8 er der taget et Forbehold med Hensyn til Embedsmænd, som allerede nu have Pensionsberettigelse. Saavidt jeg erindrer, bestjæftigede man sig ogsaa i forrige Samling i dette Thing med det samme Spørgsmaal i Anledning af et Forslag, som dengang forelaa fra det her nedsatte Udvalgs Mindretal, og jeg skal tilføie, at det forekommer mig, at, hvad der er fastsat i den foreliggende § 8, er en Del mindre human end det Forslag, der, som sagt, i forrige Samling var stillet i denne Retning af det ærede Mindretal i det nævnte Udvalg. — I Lovforslagets sidste Paragrafer er der ligeledes foregaaet flere væsentlige Ændringer. Den første er den, at Enkepensionen for Fremtiden skal forfalde som et Retsskrav for vedkommende Embedsmand. Meningen hermed er jo den, at der kun skal gives Enken en Understøttelse i det Tilfælde, at hun er trængende, men dertilmod Intet i det Til-